

УДК 378:37.011.3-051:[37.015.31:81'233-053.4](045)
DOI: 10.24144/2524-0609.2022.50.108-112

Іванова Вікторія Вікторівна

доктор педагогічних наук, доцент
доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти
Мукачівський державний університет, м.Мукачево, Україна
vika-ivanova@ukr.net
<http://orcid.org/0000-0003-3954-9407>

Атрощенко Тетяна Олександрівна

доктор педагогічних наук, професор
доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту
Мукачівський державний університет, м.Мукачево, Україна
tatiyana05071976@gmail.com
<http://orcid.org/0000-0003-4595-1662>

ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО РОЗВИТКУ СЛОВЕСНОЇ ТВОРЧОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Анотація. Для активної та успішної участі дітей дошкільного віку у словесній творчості важливе значення має спеціальна підготовка вихователя до здійснення такого роду діяльності. Метою статті є аналіз психолого-педагогічної літератури з проблеми дослідження та обґрунтування педагогічних умов формування готовності майбутніх вихователів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку. У статті проведено аналіз сучасних педагогічних досліджень з підготовки фахівців, розкрито структуру процесу формування готовності майбутніх вихователів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку. Обґрунтовано педагогічні умови ефективного формування готовності майбутніх вихователів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку. Застосовані методи дослідження: теоретичний аналіз літератури з психології, педагогіки, мовознавства, порівняння і класифікація матеріалів з проблеми дослідження; метод теоретичних побудов. Встановлено, що процес формування готовності майбутніх вихователів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку керується та регулюється, результативність та успішність якого залежить від педагогічних умов.

Ключові слова: готовність, майбутні вихователі, словесна творчість, формування, педагогічні умови.

Вступ. Незважаючи на значні досягнення у розробці питань розвитку словесної творчості дітей, широка практика закладів дошкільної освіти та результати проведених дослідження свідчать про превалювання середньо-низького рівня розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку, що зумовлено недостатньою підготовленістю вихователів до реалізації цього напрямку у професійній діяльності. У цьому актуалізується проблема формування готовності майбутніх вихователів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Підготовки фахівців дошкільної освіти до навчання дітей рідної мови досліджувалися вітчизняними вченими: зокрема, підготовка майбутніх вихователів до навчання дітей дошкільного віку рідної мови (А. Богуш, В. Бенера, Л. Плетеницька та ін.); до художньо-мовленнєвої діяльності з дітьми (А. Богуш, Т. Савінська, О. Швець та ін.); до різноманітних видів творчої діяльності з дітьми дошкільного віку (Н. Гавриш, Л. Іщенко, Т. Лісовська та ін.).

Дослідженню особливостей розвитку дітей дошкільного віку присвячені наукові студії таких вітчизняних учених як: А. Богуш, Н. Гавриш, К. Крутій, Н. Луцан, Т. Степанова, О. Савченко та ін.

У дослідженнях із професійної педагогіки питання творчості розглядаються в площині пошуку шляхів і засобів оптимізації, підвищення ефективності та якості підготовки майбутніх педагогів (Г. Абримова, А. Богуш, І. Волков, Т. Гуцан, Л. Кадченко, В. Мороз, Р. Пріма, С. Смирнов, Л. Хомич та ін.), формування їхньої готовності до творчої діяльності (Т. Танько, Г. Тимофєєва та ін.), розвитку творчого потенціалу у процесі фахової підготовки (Л. Яренчук).

Зазначені дослідження створили міцну теоретичну та практичну базу для вирішення питань підго-

товки фахівців дошкільної освіти, а також визначили, що проблема формування готовності майбутніх вихователів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку не знаходить належного відображення в сучасних дослідженнях.

Мета статті – на основі аналізу психолого-педагогічної літератури з проблеми дослідження обґрунтувати педагогічні умови формування готовності майбутніх вихователів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку.

Методи дослідження: теоретичний аналіз літератури з психології, педагогіки, мовознавства, порівняння і класифікація матеріалів з проблеми дослідження; метод теоретичних побудов.

Виклад основного матеріалу. У педагогічній теорії поняття формування є провідним. Формування будь-якої якості означає певну послідовність у зміні внутрішнього світу особистості в результаті цілеспрямованої системи педагогічних впливів та умов життєдіяльності. Сформуваність – значить надавати чомусь певну форму, закінченість.

Аналіз сучасних досліджень з підготовки фахівців дозволив виділити два напрями наукового пошуку шляхів підвищення рівня сформованості готовності майбутніх фахівців дошкільної освіти до професійної діяльності. Перший пов'язаний з визначенням обсягу навчального матеріалу, другий – із знаходженням оптимального характеру організації освітнього процесу, його технології.

Державний стандарт вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» є базовим нормативним документом, що визначає вимоги до обов'язкового мінімуму змісту та рівня підготовки фахівців з дошкільної освіти, він створює основи для необхідної якості навчання [9]. Разом з тим, передбачається гнучкість і варіативність змісту освіти, що відображає нові тенденції розвитку педагогічної теорії та

практики.

Серед багатьох факторів, що пояснюють різний рівень підготовленості здобувачів вищої освіти до професійної діяльності при, здавалося б, одному і тому ж змісті навчання, поряд з індивідуальними особливостями здобувачів, особистості педагога, рівнем пізнавальної активності учня, вирішальною умовою є характер організації навчальної діяльності. Можна виділити дві групи дослідників, що ведуть пошук удосконалення технологій освітнього процесу. У першій групі пошук ефективної методики викладання ведеться в рамках існуючої системи методів шляхом внесення елементів нового, зміни послідовності або ступеня педагогічного впливу на здобувачів, впровадження нових методів та прийомів (С. Братченко, А. Кузьмінський, Л. Семущина та ін.). Друга група дослідників розробляє принципово нові методики навчання, систему дидактичних форм, методів, засобів, що змінюють технологію всього освітнього процесу, а не окремих його навчальних дисциплін (А. Вербицький, І. Зимова, С. Курганов та ін.).

Особливий акцент у роботах із вузівської підготовки спеціаліста багато вчених роблять на розкритті мети цієї підготовки, так як вона є визначальним фактором у реальному освітньому процесі, надає вирішальний вплив на зміст навчання, його методи, форми, підпорядковує їх собі.

Цілепокладання в педагогіці трактується як найважливіший компонент освітньої системи, і цей аспект найбільш інтенсивно розробляється провідними вченими, про що свідчить велика кількість публікацій з проблеми (П.Анохін, В.Беспалько, В.Бондар, М.Гриньова, М.Кларін, Н.Кузьміна, О.Леонтьєв, А.Маркова, А.Хуторський, Ю.Швалб та ін.).

У зв'язку з новою освітньою парадигмою, що проголосила принципи демократії, варіативності та особистісної спрямованості навчання, озброєння педагога необхідними для успішного виконання професійної діяльності знаннями, вміннями, навичками поступається своєю домінуючою роллю становленню особистості педагога, здатного до реалізації навчальної програми дій у відповідь на зовнішні умови, що змінюються.

Під формуванням готовності майбутніх вихователів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку ми розуміємо спеціальний, цілеспрямований і керований процес, який характеризується:

- включенням здобувачів в активну, різноманітну діяльність із забезпечення готовності до розвитку словесної творчості дошкільнят;
- формуванням у здобувачів позитивного ставлення до цієї діяльності та прагнення нею займатися;
- подолання у майбутніх вихователів внутрішніх протиріч між досягнутим і необхідним рівнем професійних умінь і навичок, як рушійної сили їхнього професійного становлення.

У структурі процесу формування готовності майбутніх вихователів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку ми виділяємо наступні етапи формування названої готовності:

- підготовчий, в основі якого лежить визначення потенційного рівня готовності здобувачів, встановлення на пріоритетність її розвитку, створення мотивації до діяльності з розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку;
- змістовно-діяльнісний, що включає практичне здійснення програми формування готовності здобувачів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку;
- результативно-оцінний, що включає вивчення динаміки рівня готовності здобувачів до розвитку

словесної творчості дітей дошкільного віку, оцінку досягнення мети та вирішення проблеми, визначення перспектив подальшого самовдосконалення.

Перейдемо до обґрунтування педагогічних умов ефективного формування готовності майбутніх вихователів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку.

Під педагогічними умовами ми розуміємо взаємопов'язану сукупність заходів у освітньому процесі, яка повинна забезпечити досягнення здобувачами поставленого освітнього завдання; під сукупністю навчально-виховних заходів – мотиваційну обумовленість, цілеспрямований відбір змісту, методів, прийомів, організаційних форм навчання та виховання здобувачів.

Отже, педагогічні умови формування готовності майбутніх вихователів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку є взаємопов'язаною сукупністю заходів у освітньому процесі, яка має забезпечити оволодіння здобувачами необхідним рівнем готовності до професійної діяльності у цій галузі.

Вищевикладене дозволяє припустити, що ефективність формування готовності майбутніх вихователів до розвитку словесної творчості дошкільнят можлива при реалізації наступних умов:

- орієнтації майбутніх вихователів на власну творчість та розвиток словесної творчості дітей дошкільного віку;

- систематизації, збагачення та інтеграції знань, вироблення умінь, необхідних для розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку;

- активна участь здобувачів у дослідницькій, практичній та рефлексивній діяльності з розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку.

Розглянемо більш докладно виділені педагогічні умови.

Як особистісне утворення, орієнтація на творчість обумовлює творчий підхід до будь-якої діяльності, у процесі якої відбувається реалізація творчих сил особистості. Вона є усвідомлення людиною власних творчих здібностей і мотивів і виявляється у творчій активності та спрямованості на творчість у майбутній професійній діяльності.

Спираючись на базисні уявлення педагогіки про цілісний педагогічний процес, слід вважати, що процес орієнтації має зовнішню сторону (діяльність, спілкування, пізнання) і внутрішню (самопізнання, самооцінка, саморегуляція), де емоційно-моральні відносини відіграють значну роль.

У процесі орієнтації на творчість особливу роль відіграють умови, що сприяють творчому процесу. Принципи гуманістичної педагогіки, спрямовані на розвиток вільної творчої особистості, здатної до саморозвитку, самореалізації в ситуації постійно мінливого культурного соціуму, повинні розглядатися як найбільш оптимальні при організації процесу орієнтації. Пріоритетними принципами гуманістичної педагогіки, в рамках нашого дослідження, є: повага до особистості здобувача, оптимістичне ставлення (орієнтація на успіх, віра у творчі здібності здобувача), співпраця (як принцип співтворчості).

Орієнтації майбутніх вихователів на власну творчість та розвиток словесної творчості дітей дошкільного віку – це складне особистісне утворення, яке зумовлює творчий підхід до будь-якої діяльності, у процесі якої реалізуються творчі можливості людини. Формування орієнтації здобувачів на власну творчість і розвиток словесної творчості дітей дошкільного віку можливе через усвідомлення студентами феномену творчості як цінності, усвідомлення власних творчих можливостей, включення здобува-

чів у активну творчу діяльність і формування уявлень про професійну діяльність, пов'язану з розвитком словесної творчості дітей дошкільного віку як особистісно-значущої.

Успішність майбутніх вихователів у своїй творчій діяльності багато в чому залежить від рівня розвитку мовленнєвих умінь, оскільки словесна творчість – це творчий процес, що здійснюється в рамках структури мовленнєвої діяльності.

Проблема мовленнєвої діяльності вивчається у філософії, соціології, психології, лінгвістиці (Л. Виготський, Н. Жінкін, І. Зимова, А. Леонтьєв, О. Леонтьєв, А. Лурия, С. Рубінштейн та ін.). Питання педагогічної теорії мовленнєвої діяльності вирішуються дослідниками на основі принципу об'єктивно існуючого зв'язку між мовою та пізнавальними процесами. Розглядаються проблеми мовлення та мовленнєвого спілкування в педагогічному процесі, майстерності усного мовлення, мовленнєвої культури, мовленнєвої діяльності в освітньому процесі (А. Богуш, Н. Гавриш, К. Крутій, Л. Колунова, О. Ушакова та ін.).

Особливий інтерес і значимість з педагогічної теорії діяльності представляє дослідження А. Ксенофонтової, в якому дано аналіз ролі, характеру, особливостей, форм мовленнєвої діяльності [4]. У широкому сенсі, мовленнєву діяльність автор визначає як форму життєдіяльності людини, що проникає в її спосіб життя, поведінку і в будь-яку діяльність. Мовленнєва діяльність у педагогічному процесі – це сукупність процесів її сприйняття, висловлювання і впливу, що забезпечують пізнання та спілкування, які сприяють вираженню відносин учнів як суб'єктів діяльності та визначають їх позицію.

Наступною умовою ефективного формування готовності майбутніх вихователів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку є систематизація, збагачення та інтеграція знань, вироблення умінь, необхідних для розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку, реалізація якого бачиться можливим внаслідок проведення спеціального курсу «Розвиток словесної творчості дітей дошкільного віку».

Загальні питання розвитку творчості дітей дошкільного віку вивчаються студентами у межах курсів «Дошкільна педагогіка», «Дитяча психологія», і навіть методичних дисциплін з розвитку музичних, образотворчих здібностей дітей.

Проблема словесної творчості дітей дошкільного віку вивчається майбутніми вихователями в курсі «Дошкільна лінгводидактика». Аналіз програм курсу «Дошкільна лінгводидактика» виявив, що формування змісту такого компонента готовності здобувачів до мовленнєвого розвитку дітей, як готовність до розвитку словесної творчості дошкільнят на рівні даного курсу (без виходу за його рамки) дуже проблематично. Його можливості дуже обмежені, навіть не дивлячись на те, що в останніх навчальних посібниках з дошкільної лінгводидактики на досить високому рівні розкриваються питання розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку [2; 3].

Власний досвід викладання даної дисципліни та досвід інших викладачів свідчить, що в рамках курсу можливе лише поверхневе вивчення проблеми розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку. Дані опитування майбутніх вихователів підтвердили нашу думку (кількість здобувачів, які вважають себе готовими до роботи в даному напрямку, небагато). Водночас, курс «Дошкільна лінгводидактика» є необхідною передумовою для глибшого вивчення проблеми.

У зв'язку з новою освітньою парадигмою всі традиційні форми навчання у закладі вищої освіти (ЗВО) вимагають глибокого переосмислення та зміни з погляду сучасних тенденцій та розвитку технологій навчання [10].

Лекція як основна форма передачі знань виконує інформаційну, орієнтуючу, роз'яснювальну, переконливу функції. Зміст лекції, з одного боку, розширюється у зв'язку з різними підходами до розкриття багатьох педагогічних проблем, з іншого – поглиблюється, коригується у зв'язку з сучасними підходами до особистості дитини, до процесу її розвитку та формування. У зв'язку з цим успішно впроваджуються в освітній процес нові форми: лекції-діалоги, лекції-огляди, лекції-візуалізації, лекції із задалегідь запланованими помилками, лекції-прес-конференції. Особлива увага останнім часом приділяється лекції-полілогу [5].

Семинарські заняття, на думку А. Матюшкіна, покликані забезпечити розвиток творчого професійного мислення, пізнавальної мотивації та професійного використання знань у освітніх умовах [8].

За своїми цілями, як вказують Н. Лобанова та М. Махлін, семінари діляться на 3 групи: 1) поглиблене вивчення окремих найважливіших питань розділу, теми; 2) поглиблене вивчення та узагальнення низки найважливіших питань; 3) вивчення деяких тем лекційних занять самостійно [1]. Найбільш ефективними вважаємо семінари другої групи.

Практичні заняття використовуються у практиці ЗВО з метою вироблення у здобувачів навичок застосування отриманих знань на вирішення практичних завдань. Формування умінь і навичок здійснюється за допомогою вправ, аналізу педагогічних ситуацій, ділових ігор, функціонально-рольових вправ.

При формуванні готовності майбутніх вихователів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку безперечно важливість набувають дослідницька робота здобувачів з проблем розвитку словесної творчості дітей і педагогічна практика, що передбачає виконання спеціальних завдань, спрямованих на формування всіх компонентів готовності майбутніх вихователів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку.

Дослідницька діяльність здобувачів сприяє активному оволодінню знаннями, вміннями, досвідом планування та здійснення вивчення дітей дошкільного віку, вмілому застосуванню отриманих результатів у самостійній професійній діяльності.

Педагогічна практика дозволяє майбутнім педагогам включитися в практичну діяльність; систематично виступати у ролі організатора освітнього процесу і цим вправлятися у формуванні необхідних умінь; оцінювати педагогічну майстерність, вміння і навички, що дозволяють виступати в ролі вихователя.

Як неодмінна умова формування індивіда як суб'єкта діяльності виступає рефлексивна діяльність, що дозволяє розвивати здатність бачити проблеми своєї професійної діяльності, модифікувати її за рахунок своїх внутрішніх ресурсів, самостійно здійснювати свій вибір, приймати відповідальність за свої рішення. Рефлексивна діяльність – це форма активного ставлення людини до освоєння власного досвіду, що фіксується в рефлексії.

М. Марусинець зазначає, що як рефлексія так і професійна рефлексія спрямовані на самопізнання, самодослідження, самовдосконалення особистості. Звідси випливає, що професійна рефлексія є важливим і специфічним механізмом, який може бути використаний у процесі професійного становлення фахівця. Рефлексивність є показником переходу професій-

ної діяльності на особистісно-смысловий рівень, що є передумовою розвитку професійної культури [7].

Формування професійної рефлексії можливо в результаті перебудови процесу професійної підготовки на засадах інноваційно-рефлексивного підходу, що ґрунтується на активній взаємодії учасників освітнього процесу у спільній діяльності в процесі розв'язання освітньо-професійних завдань інноваційно-рефлексивного характеру, сприяючи професійному самовизначенню й самоідентифікації фахівців через усвідомлення смислу професійної діяльності [6].

Отже, педагогічна рефлексія – найважливіший фактор розвитку високого професіоналізму, що проявляється в здібності суб'єкта до постійного особистісного та професійного самовдосконалення на основі механізмів самооцінки та саморегуляції. Вищезазначене послужило підставою вважати включення майбутніх вихователів у рефлексивну діяльність як одну з педагогічних умов формування їх готовності до розвитку словесної творчості дітей.

Викладений матеріал дозволяє зробити наступні висновки. Отже, формування готовності майбутніх

вихователів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку – об'єктивний процес, частина загальної професійної підготовки педагога.

Процес формування готовності до розвитку словесної творчості дітей включає підготовчий, змістовно-діяльнісний, результативно-оцінний.

У дослідженні педагогічними умовами ефективного формування готовності майбутніх вихователів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку виділено:

- орієнтація здобувачів на власну творчість та розвиток словесної творчості дітей дошкільного віку;
- систематизація, збагачення та інтеграція знань та вироблення умінь, необхідних для розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку;
- активна участь здобувачів у дослідницькій, практичній та рефлексивній діяльності із розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку.

Таким чином, процес формування готовності майбутніх вихователів до розвитку словесної творчості дітей дошкільного віку керується та регулюється, результативність та успішність якого залежить від педагогічних умов.

Список використаної літератури

1. Бездухов В.П., Бездухов А.В. Ценностный подход к формированию гуманистической направленности студента-будущего учителя. Самара: Изд-во СамГПУ, 2000. 185 с.
2. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: підручник / за ред. А.М. Богуш. Київ: Вища школа, 2007. 542 с.
3. Богуш А.М., Гавриш Н.В., Саприкіна О.В. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку: підручник для студентів ВНЗ факультетів дошкільної освіти. 2-е вид. Київ: ВД "Слово", 2015. 408 с.
4. Ксенофонтова А.Н. Теоретические основы речевой деятельности школьников. СПб., 2001. 211 с.
5. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. Київ: Знання, 2005. 486 с.
6. Марусинець М.М. Педагогічні умови та засоби формування професійної рефлексії майбутніх учителів початкових класів. *Гірська школа українських Карпат*. 2015. № 12-13. С.196–198.
7. Марусинець М.М. Професійна рефлексія як чинник самовдосконалення особистості майбутнього педагога. *Педагогічний дискурс*. 2010. Вип. 8. С.115–118.
8. Матиюшкин А.М. Проблемные ситуации в мышлении и обучении. Москва: Педагогика, 1972. 208 с.
9. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 21 листопада 2019, №1456. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-vishoyi-osviti-za-specialnistyu-012-doshkilna-osvita-dlya-pershogo-bakalavrskogo-rivnya-vishoyi-osviti>. (дата звернення: 02.02.2022)
10. Скоморовська І. Використання інноваційних технологій у професійній підготовці майбутніх вихователів ДНЗ. *Освітній простір України*. 2017. № 11. С. 104–109.

References

1. Bezdukhov, V.P., & Bezdukhov, A.V. (2000). *Tsennostnyi podkhod k formirovaniyu humanisticheskoi napravlenosti studenta-budushcheho uchytelia* [Value approach to the formation of the humanistic orientation of the student-future teacher]. Publishing House SamSPU. [in Russian].
2. Bohush, A.M., Havrysh, N.V. (2007). *Doshkilna linhvodydaktyka: Teoriia i metodyka navchannia ditei ridnoi movy* [Preschool language didactics: Theory and methods of teaching children their native language]. Vyscha Shkola. [in Ukrainian].
3. Bohush, A.M., Havrysh, N.V., & Saprykina, O.V. (2015). *Teoriia i metodyka rozvytku movlennia ditei rannoho viku* [Theory and methods of speech development of young children]. 2nd ed. Slovo Publishing House. [in Ukrainian].
4. Ksenofontova, A.N. (2001). *Teoretycheskye osnovy rechevoi deiatelnosti shkolnykov* [Theoretical foundations of speech activity of schoolchildren]. Saint Petersburg. [in Russian].
5. Kuzminskyi, A.I. (2005). *Pedahohika vyshchoi shkoly* [Pedagogy of high school]. Znannya. [in Ukrainian].
6. Marusynets, M.M. (2015). *Pedahohichni umovy ta zasoby formuvannia profesiinoi refleksii maibutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv* [Pedagogical conditions and means of forming professional reflection of future primary school teachers]. *Mountain school of the Ukrainian Carpathians*, 12-13, 196–198. [in Ukrainian].
7. Marusynets, M.M. (2010). *Profesiina refleksiiia yak chynnyk samovdoskonalennia osobystosti maibutnoho pedahoha* [Professional reflection as a factor of self-improvement of the future teacher's personality]. *Pedagogical discourse*, 8, 115–118. [in Ukrainian].
8. Matiushkyn, A.M. (1972). *Problemye sytuatsyy v myshlenyy u obuchenyy* [Problem situations in thinking and learning]. Pedagogica. [in Russian].
9. *Pro zatverdzhennia standartu vyshchoi osvity za spetsialnist 012 «Doshkilna osvita» dlia pershoho (bakalavrskoho) rivnia vyshchoi osvity. №1456 vid 21 lystopada* [On approval of the standard of higher education for specialty 012 "Preschool education" for the first (bachelor's) level of higher education. №1456 of November 21]. (2019). <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-vishoyi-osviti-za-specialnistyu-012-doshkilna-osvita-dlya-pershogo-bakalavrskogo-rivnya-vishoyi-osviti>. [in Ukrainian].
10. Skomorovska, I. (2017). *Vykorystannia innovatsiinykh tekhnolohii u profesiinii pidhotovtsi maibutnikh vykhovateliv DNZ* [The use of innovative technologies in the training of future educators]. *Educational space of Ukraine*, 11, 104–109. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 16.03.2022 р.
Стаття прийнята до друку 21.03.2022 р.

Ivanova Victoria

Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor
Department of Theory and Methods of Pre-school Education
Mukachevo State University, Mukachevo, Ukraine

Atroshchenko Tetiana

Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor
Department of Preschool Pedagogy, Primary Education and Educational Management
Mukachevo State University, Mukachevo, Ukraine

CHARACTERISTICS OF THE PROCESS OF FORMING THE READINESS OF FUTURE EDUCATORS FOR THE DEVELOPMENT OF PRESCHOOLERS' VERBAL CREATIVITY

Abstract. For the active and successful participation of preschoolers in verbal creativity, special training of educators to carry out this type of activity is very important. The aim of the article is to analyze the psychological and pedagogical literature on the problem of research and justification of pedagogical conditions for the formation of readiness of future educators for the development of preschoolers' verbal creativity. The authors of the article analyzed the current pedagogical researches on the training of specialists, revealed the structure of the process of forming the readiness of future educators for the development of preschoolers' verbal creativity. We substantiated the pedagogical conditions of effective formation of readiness of future educators for the development of preschoolers' verbal creativity. Applied research methods: theoretical analysis of the literature on psychology, pedagogy, linguistics, comparison and classification of materials on the research problem; method of theoretical constructions. It was established that the process of formation of readiness of future educators for the development of preschoolers' verbal creativity is guided and regulated, the effectiveness and success of which depends on pedagogical conditions, including: orientation of applicants to their own creativity and development of verbal creativity of preschool children; systematization, enrichment and integration of knowledge and development of skills necessary for the development of verbal creativity of preschoolers; inclusion of applicants in research, practical and reflective activities for the development of verbal creativity of preschoolers. Thus, the process of forming the readiness of future educators for the development of verbal creativity of preschool children is guided and regulated, the effectiveness and success of which depends on the pedagogical conditions.

Key words: readiness, future educators, verbal creativity, formation, pedagogical conditions.